

Särredovisning av VA-verksamheten

Organisation för VA verksamheten i Mölndals stad

I Mölndals stad är VA-verksamheten organiserad i förvaltningsform under tekniska nämnden.

Verksamhetens uppdrag

Vatten- och avloppsverksamheten ska verka för en god försörjning enligt lagen om allmänna vattentjänster, övriga föreskrifter och direktiv. Detta innebär att verksamheten ska:

- Förse hushåll och verksamheter med dricksvatten av god kvalitet i den mängd de behöver
- Ta emot och leda bort avloppsvatten (dag- och spillvatten) på ett hållbart sätt så att ingen person eller miljön besväras av det nu eller i framtiden
- Utföra drift, tillsyn och underhåll av VA-anläggningarna på ett sätt som säkerställer driftsäkerhet och bevarar anläggningarnas värde och funktion
- Genomföra investeringar som krävs för att hålla en god försörjning av vattentjänsterna
- Utföra investeringar i form av utbyggnad av VA-ledningsnät med tillhörande anläggningar för nya bostads- och verksamhetsområden samt vid förtätning av bebyggelser
- Kontrollera och byta vattenmätare enligt revisionstider

Verksamhetens finansiering och utfall

Verksamheten har under 2023 arbetat efter 2022 års budget med mål att göra nollresultat.

Mölndals stad utgår i sin resultaträkning från Kommun-BAS kontoplan som utformats för kommuner som hanterar kontoklass 1–8.

VA-avdelningen använder sig av olika tjänster inom kommunen för sin verksamhet. Dessa kostnader belastar VA-avdelningen genom fördelning av centrala ansvar. Kostnaden är 11,2 mnkr.

VA-verksamheten finansieras via bruks- och anläggningsavgifter. Bruksavgifter i taxan har reviderats från den 1 november 2023 efter beslut i kommunfullmäktige.

Anläggningsavgifter har reviderats och uppräknats med 7% från 1 april 2023 efter beslut i tekniska nämnden.

Året gav ett negativt resultat på 223 tkr. Intäkterna har ökat beroende på revidering av bruksavgifter och ökad försäljning mot investering.

Intäktsutvecklingen mellan 2022 och 2023 ökade med 9,8 mnkr. Totalt har intäkterna ökat med 9,8 mnkr

De totala intäkterna fördelades på:

Taxor och avgifter: Ökade med 5,2 mnkr genom ökad intäkt för fast och rörlig VA avgift, med anledning av reviderad taxa från november och fler kunder pga. att staden växer.

Bidrag: Ökade med 1,6 mnkr beroende på statlig ersättning för elstöd.

Försäljning: Ökade med 3 mnkr Anledningen är ökad försäljning av verksamhet mot investering.

Kostnadsutvecklingen jämfört med 2022 ökade med 9,8 mnkr. Totalt har kostnaderna ökat med 9,8 mnkr

Det totala kostnaderna fördelades på:

Löner inkl. PO:

Ökade med 4 mnkr beroende på tillsättning av vakanta tjänster motsvarande 3 årsarbetare.

Köp av verksamhet:

Minskade med 9 mnkr pga. Gryaabs tillfälliga sänkning i avgiftsuttaget med anledning av höga intäkter för biogasförsäljning 2022.

Lokalhyror och övriga fastighetskostnader:

Ökade med 8,9 mnkr genom ökade kostnader för hantering av förorenade massor.

Materialkostnader:

Minskade med 0,6 mnkr med anledning av minskad mängd utförda driftarbeten.

Övriga kostnader:

Ökade med 3,3 mnkr med anledning av högre kostnader för inhyrda entreprenörer.

Kapitalkostnader har ökat med 3,2 mnkr med anledning av högre räntor.

Vattenförsörjningen

Stadens vattentäkt är Rådasjön. Ett uppdaterat vattenskyddsområde och föreskrifter för Rådasjön och Norra Långvattnet har beslutats av Länsstyrelsen under 2022 men har överklagats.

Bemötande avseende överklagat vattenskyddsområde skickades till Länsstyrelsen under januari 2024.

Efter rening i vattenverket försågs abonnenterna med 5,4 miljoner m³ dricksvatten inklusive den mängd som köptes från Göteborg. Mölndal köper löpande även en mindre mängd vatten från Kungsbacka för att hålla reservvattenförsörjningen i gång. Härryda har fortsatt behov av att köpa vatten från Mölndal. Mölndal levererar vatten till Härryda och Kungsbacka för det behov som finns.

Utbyggnad av processen i vattenverket kommer att påbörjas under 2024. Kontroll av dricksvattenkvaliteten sker kontinuerligt i vattenverk och i distributionsanläggningen.

Utbyggnad och förnyelse

Aktiv sökning pågår löpande för att minska utläckage från dricksvattennätet.

Andelen distribuerat vatten, exkl. uttag i verksamheten, som når och debiteras medborgarna eller verksamhetsutövare var 83%

Enligt beslutad förnyelseplan för vattenledningar, med förnyelsetakt på 116 år, ska 2 800 meter bytas ut eller renoveras varje år. Under 2023 förnyades 550 meter. Skälet till låg förnyelsetakt är att delar av förnyelsebudgeten har omfördelats till avloppspumpstation Nedanvägsgatan som blivit dyrare än budgeterat samt att VA förnyelse Stjernhielm/Wallinsgatan slutförs i januari 2024 och hamnar i 2024 års statistik.

Inläckage av tillskottsvatten till spillvattensystemet beror på felkopplingar och läckande ledningar och brunnar. Under 2023 har ca 10 km dag och spillvattenledningar filmats för att undersöka status och eventuella åtgärdsbehov. Enligt beslutad förnyelseplan för avloppsledningar (spill- och dagvatten) ska 3 700 meter avloppsledningar åtgärdas varje år. Under året har 875meter förnyats. Sammantaget har åtgärderna inom avloppssystemet lett till att 1,0 hektar hårdgjord yta har kopplats bort från spillavloppsledningarna.

Avloppsförsörjning

I kombinerade och spillvattensystem med stora inläckage kan överbelastning inträffa, med bräddning av orenat avloppsvatten som följd. Under 2023 har 127 000 m³ bräddat. Stora delar av volymen har bräddats på uppdrag av Gryaab i syfte att minska risken för överbelastning i Gryaabs ledningssystem. Systematiskt arbete att minska tillskottsvatten bedöms ge effekt. Men mängden är även starkt beroende av nederbörden. Fortsatt utredningsarbete i befintliga ledningar och hög förnyelsetakt behövs för att förbättra och upprätthålla ledningarnas status. Stora inläckage leder även till högre driftkostnader för pumpning och ökade avgifter till Gryaab. För året levererades 10,2 miljoner m³ till Gryaabs reningsverk Ryaverket.

Tony Strandh den 20 februari 2024

Särredovisning av VA-verksamheten

Resultaträkning

mnkr	Not	2023	2022
Verksamhetens intäkter	1	155,8	146,0
Verksamhetens kostnader	2	-130,1	-123,4
Avskrivningar	3	-19,8	-18,2
Verksamhetens nettokostnader		5,9	4,4
Finansiella kostnader		-6,1	-4,5
Årets resultat		-0,2	-0,1

Balansräkning

mnkr	Not	2023	2022
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	3	969,6	862,9
Summa tillgångar		969,6	862,9

Eget kapital och skulder

Eget kapital

Ingående eget kapital		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0

Skulder

Skuld till VA-kollektivet		0,0	0,0
Avsättning VA investeringsfond	4	27,0	27,0
Förutbetalda anslutningsavgifter		353,6	329,7
Lån av Mölndals stad		589,0	506,2
Summa skulder		969,6	862,9
Summa eget kapital och skulder		969,6	862,9

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

mnkr	2023	2022
Brukningsavgifter	121,1	117,9
Förändring av kortfristig skuld till VA kollektivet	0,0	0,0
Övriga ersättningar ¹⁾	15,7	11,9
Periodiserade anslutningsavgifter	7,8	7,3
Interna ersättningar inom staden	11,2	8,9
Summa verksamhetens intäkter	155,8	146,0

1) Övriga ersättningar består till största delen av egenregiarbeten mot investeringar 12,1 mnkr och elstöd 1,8 mnkr. Uppsättning av nya vattennätare och registerkostnader utgör de största posterna av resterande intäkter.

Not 2 Verksamhetens kostnader

mnkr	2023	2022
Verksamhetens interna kostnader		
Ersättning till tekniska förvaltningen ²⁾	31,5	24,3
Övriga interna kostnader	5,4	4,3
Summa interna kostnader	36,9	28,6
Verksamhetens externa kostnader		
Material	12,2	12,9
Personalkostnader	21,1	18,1
Entreprenader och köp av verksamhet	46,2	52,3
Övriga externa kostnader	13,7	11,5
Summa externa kostnader	93,2	94,8
Summa	130,1	123,4

2) Ersättning till övriga avdelningar inom tekniska förvaltningen för drift, underhåll och projektering av VA-nätet fördelas efter arbetad tid. Ersättning för schaktarbeten och underhåll tas ut enligt bilaga F i beslut "Bestämmelser för arbeten i gatu- och parkmark" från 1 november 2012. Gemensamma kostnader för teknisk nämnd och teknisk förvaltning fördelas till VA-verksamheten utifrån tekniska förvaltningens omsättning, där VA-verksamheten utgör 27,8 procent.

Not 3 Anläggningstillgångar

mnkr	2023	2022 ¹⁾
Ingående anskaffningsvärde	1074,8	986,3
Försäljning		
Utrangering		
Årets investeringar	127,1	88,1
Omföringar	-0,6	0,4
Utgående anskaffningsvärde	1 201,3	1 074,8
Ingående avskrivningar	-211,9	-193,3
Utrangering/försäljning		
Omföringar		-0,4
Årets avskrivningar	-19,8	-18,2
Utgående avskrivningar	-231,7	-211,9
Utgående bokfört värde	969,6	862,9

1) Uppgift justerad mot föregående års handling

Not 4 Avsättning VA investeringsfond

mnkr	2023	2022
Redovisat värde vid årets ingång	27,0	27,0
Nya avsättningar	0,0	0,0
Utgående värde vid årets slut	27,0	27,0

VA redovisningen följer samma redovisningsprinciper som Mölndals stad, se sid 54.